

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA

ORDIN

“ 24 ” Iunie 2024

Nr. 20

Cu privire la aprobarea Metodologiei privind monitorizarea și evaluarea implementării Programului național de integritate și anticorupție și a Planului de acțiuni, pentru anii 2024-2028

Întru asigurarea implementării, monitorizării și evaluării Hotărârii de Parlament nr. 442/2023 privind aprobarea Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024–2028 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024–2028, precum și conform art. 9 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție.

ORDON :

1. A aproba Metodologia privind monitorizarea și evaluarea implementării Programului național de integritate și anticorupție și a Planului de acțiuni, pentru anii 2024-2028 (se anexează).
2. Prezentul ordin de adus la cunoștință subdiviziunilor Centrului Național Anticorupție și entităților responsabile de implementarea acțiunilor din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024–2028.
3. Ordinul poate fi contestat în instanța de contencios administrativ (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) conform prevederilor Codului administrativ nr.116/2018, în termen de 30 de zile din data comunicării, fără respectarea procedurii prealabile.
4. Controlul asupra executării prezentului ordin se încredințează Direcției generale prevenirea corupției.

Director,
locotenent-colonel

Alexandr PÎNZARI

METODOLOGIA
privind monitorizarea și evaluarea implementării
Programului național de integritate și anticorupție și a Planului de acțiuni,
pentru anii 2024-2028

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Metodologia privind monitorizarea și evaluarea implementării Programului național de integritate și anticorupție și a Planului de acțiuni, pentru anii 2024-2028 (în continuare - Metodologie) stabilește procesul de raportare, monitorizare și evaluare a implementării Programului național de integritate și anticorupție al Planului de acțiuni, pentru anii 2024-2028 (în continuare – Program/PNIA și Plan de acțiuni/Plan).
2. Monitorizarea și evaluarea implementării Programului și al Planului de acțiuni are următoarele obiective:
 - stabilirea gradului de realizare a obiectivelor/ acțiunilor identificate în Program și în Plan;
 - identificarea cauzelor care generează deficiențe în realizarea acțiunilor și înaintarea soluțiilor pentru depășirea acestora;
 - elaborarea recomandărilor în vederea asigurării implementării corespunzătoare a Programului;
 - diseminarea informațiilor privind progresul de implementare a Programului.
3. Subiecții responsabili de procesul de monitorizare a implementării Programului și a Planului de acțiuni sunt:
 - entitățile publice și alte categorii de persoane juridice responsabili de realizarea Programului conform categoriilor de subiecți indicați în Planul de acțiuni;
 - Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, din cadrul Parlamentului Republicii Moldova;
 - Grupul de monitorizare, conform componenței stabilite la pct.71 din Program;
 - Secretariatul Grupului de monitorizare;
 - societatea civilă.
4. Procesul de monitorizare se bazează pe respectarea următoarelor principii:
 - *principiul cooperării active*, subiecții responsabili de implementarea acțiunilor din Plan participă activ și cooperează între ei, cu Secretariatul grupului de monitorizare, cu reprezentanții societății civile, cu mass-media și cu partenerii de dezvoltare întru realizarea angajamentelor din Program;
 - *principiul obiectivității și veridicității datelor raportate*, entitățile responsabile de implementarea Programului sunt obligate să prezinte Secretariatului Grupului de monitorizare, informații privind gradul de realizare a acțiunilor din Program: veridice, obiective, calitative și complete;
 - *principiul responsabilității*, presupune manifestarea responsabilității de către toți subiecții raportori a prezentării informațiilor în mod veridic, complet și în termenii solicitați, conform Programului și a prezentei Metodologii;
 - *principiul transparenței*, Centrul Național Anticorupție (în continuare – CNA) asigură accesul liber la rapoartele de monitorizare și evaluare a Programului, prin plasarea acestora pe pagina oficială web: www.cna.md, precum și actualizarea informațiilor privind progresele și deficiențele în implementarea PNIA și a Planului de acțiuni, pentru perioada 2024-2028.

Capitolul II. Procesul de raportare și monitorizare

5. Pentru asigurarea unui proces eficient privind monitorizarea și evaluarea Programului și a Planului, în cadrul CNA a fost desemnat Secretariatul Grupului de monitorizare, sarcinile cărui sunt realizate de către Serviciul Politici Anticorupție, conform Ordinului Directorului Centrului Național Anticorupție nr.12 din 01.03.2024.
6. În cadrul entităților responsabile de raportarea acțiunilor din Plan se desemnează printr-un act normativ intern persoanele responsabile de prezentarea informațiilor privind gradul de implementare a Programului și a Planului la nivel instituțional, precum și responsabile de comunicarea cu Secretariatul Grupului de monitorizare. Fiecare entitate raportoare, după desemnarea persoanelor, în termen de până la 15 zile calendaristice informează în scris sau prin mail Secretariatul Grupului de monitorizare, datele acestora (numele/prenumele, mail-ul și numărul de telefon). În cazul schimbării persoanelor sus-menționate, entitatea implementatoare este obligată să informeze despre aceasta Secretariatul Grupului de Monitorizare, în termen de 15 zile calendaristice, cu indicarea datelor de contact a noilor persoane responsabile. Secretariatul Grupului de monitorizare va întocmi și actualiza la necesitate, lista persoanelor responsabile privind raportarea acțiunilor din Program.
7. În procesul de monitorizare, Secretariatul Grupului de monitorizare solicită de la entitățile implementatoare, furnizarea informațiilor privind gradul de implementare a acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni pentru perioada vizată (semestrial și anual), până la data de 20 a lunii următoare termenului scadent.
8. În cazul în care există entități aflate în subordinea entități publice centrale raportoare, inclusiv entitățile cu capital integral sau majoritar de stat, acestea transmit informația cu privire la gradul de realizare a acțiunilor prevăzute în Plan, către entitatea publică centrală raportoare, iar aceasta la rândul său, le include în raportul său final ce urmează a fi transmis către Secretariatul Grupului de monitorizare
9. Raportarea se efectuează de către entitățile publice raportoare pe fiecare acțiune separat, conform indicatorilor de monitorizare prin intermediul platformei electronice de raportare. Pentru a fi incluse în calitate de raportori în cadrul platformei electronice sus-menționate, entitățile implementatoare prezintă la solicitarea Secretariatului Grupului de monitorizare, datele de identificare necesare funcționării sistemului. Secretariatul va conecta toate entitățile raportoare la platforma electronică, iar Guvernul va facilita acordarea, pentru aceste entități, a semnăturilor electronice sau, după caz, a semnăturilor electronice suplimentare.
10. Centrul Național Anticorupție în calitate de instituție responsabilă de monitorizarea și evaluarea Programului, poate stabili un alt format de colectare și analiză a informațiilor care vor fi reflectate în rapoartele de monitorizare și evaluare a Programului. Formatul de colectare a rapoartelor privind implementarea acțiunilor din Planul de acțiuni poate fi modificat în raport cu entitățile implementatoare care nu dețin semnături electronice, în cazul unor defecțiuni tehnice de funcționare a platformei electronice sau în alte cazuri obiective.
11. Secretariatul Grupului de monitorizare colectează, stochează și sintetizează informația prezentată de instituțiile implementatoare și elaborează rapoartele semestriale și anuale privind implementarea Programului.
12. În vederea asigurării unui stil unitar, Secretariatul grupului de monitorizare este în drept să redacteze textele care urmează a fi incluse în rapoartele de monitorizare, păstrând sensul primar al informației recepționate.
13. Grupul de monitorizare aprobă anual Raportul de progres privind implementarea PNIA, precum și aprobă Raportul final de evaluare privind implementarea PNIA. Membrii Grupului de

monitorizare se întrunesc la necesitate, dar cel puțin o dată pe an, pentru a examina progresele, deficiențele înregistrate de către entitățile responsabile de implementare. Grupul de monitorizare poate înainta propuneri și recomandări de remediere a deficiențelor înregistrate în procesul de implementare a Programului.

14. Asigurarea controlului parlamentar asupra realizării Programului îi revine Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, din cadrul Parlamentului Republicii Moldova;

Capitolul III. Tehnica de apreciere a nivelului de implementare a acțiunilor

15. Secretariatul Grupului de monitorizare analizează măsurile întreprinse de către entitățile responsabile în vederea implementării fiecărei acțiuni din Plan. Realizarea acțiunilor se apreciază cantitativ și calitativ.
16. Nivelul de implementare al acțiunilor din Plan este determinat în quantum cantitativ (numeric) prin stabilirea numărului exact al acțiunilor realizate, realizate parțial și nerealizate.
17. Sub aspect calitativ, se analizează dacă acțiunea a fost realizată în termenul stabilit de Planul de acțiuni și dacă corespunde obiectivului și indicatorilor de monitorizare stabiliți de către acesta.
18. În baza termenului și a specificului măsurilor de implementare, acțiunile se clasifică în:
 - acțiuni scadente - acțiuni ale cărui termen de realizare a expirat, potrivit Planului de acțiuni;
 - acțiuni cu caracter permanent (continuu) - acțiuni ale cărei implementare se desfășoară printr-o serie de măsuri de executare deplină la un moment dat, dar repetate cu o periodicitate anumită în cadrul termenului de implementare stabilit în Planul de acțiuni.
19. Nivelul de implementare a acțiunilor stabilite în Plan, se apreciază în baza informațiilor prezentate de către entitățile raportoare și sunt estimate în Raportul de progres anual privind implementarea PNIA. Pentru aprecierea gradului de realizare a acțiunilor monitorizate vor fi utilizate următoarele opțiuni ale stadiului de implementare:
 - realizat: acțiunile unde au fost realizați toți indicatori de monitorizare conform Planului de acțiuni;
 - parțial realizat: acțiunile în care au fost atinși în procesul de realizare doar unii indicatori; acțiuni inițiate dar nefinalizate conform indicatorilor de monitorizare, până la termenul scadent; acțiunile cu caracter continuu, realizarea cărora nu a fost atinsă în proporții de 100% conform raportării;
 - nerealizat: acțiunile neinițiate;
 - în proces de realizare: acțiunile care sunt cu un termen fix (inclusiv cele cu termenul scadent sau care urmează să ajungă la termenul fixat), dar a căror indicatori de monitorizare sunt măsurabili anual pentru a estima progresul în timp. În acest caz, Secretariatul Grupului de monitorizare poate solicita raportarea progreselor per acțiune.
20. Nerealizarea unei acțiuni în termenul prevăzut nu duce la excluderea acțiunii din rândul celor ce urmează a fi implementate, ci la executarea acesteia în termen restrâns imediat termenului prevăzut de Planul de acțiuni. În acest caz, entitățile raportoare vor prezenta informații privind acțiunea restantă la fiecare etapă de raportare ulterioară, până la realizarea completă a acesteia.
21. La etapa raportării semestriale și anuale Secretariatul Grupului de monitorizare va solicita informații privind gradul de realizare a acțiunilor:
 - cu termen scadent;
 - cu termen permanent de raportare (expres stabilit în Planul de acțiuni - semestrială/anuală, după caz);
 - cu termen scadent dar a căror indicatori de monitorizare sunt măsurabili anual, pentru a estima progresul în timp;

- acțiunile cu termenul de realizare restant și calificate la scadență ca fiind parțial realizate sau nerealizate.
22. Ca indicatori de impact pentru toate domeniile Programului vor servi sursele alternative, care însă nu sunt exhaustive:
- realizarea de sondaje de opinie și studii privind fenomenul corupției din Republica Moldova, precum și evaluarea gradului de încredere a cetățenilor în instituțiile statului, etc.;
 - poziția Republicii Moldova privind percepția corupției, și anume potrivit indicatorilor internaționali relevanți Transparency International (Indicele de Percepție a Corupției), Băncii Mondiale (Indicele statului de drept și Indicele controlului asupra corupției), Heritage Foundation (Indicele Global al Libertății Economice și Integritatea Guvernului), Proiectul Mondial al Justiției (Indicatorul Statului de Drept și Lipsa corupției în legislativ), Freedom House, Proiectului Justiției Mondiale (Indicele statului de drept) etc;
 - evaluarea progreselor, după caz a regreselor, înregistrate pentru prevenirea și combaterea corupției în Republica Moldova, menționate în rapoartele alternative a organizațiilor internaționale, inclusiv a societății civile.

Capitolul IV. Cadrul de monitorizare și evaluare a progreselor înregistrate

23. În procesul de monitorizare și evaluare a progreselor înregistrate se întocmesc:
- Raport de monitorizare privind implementarea Programului și a Planului de acțiuni (semestrial);
 - Raport de progres privind implementarea Programului și a Planului de acțiuni (anual);
 - Raport de evaluare final privind implementarea Programului și a Planului de acțiuni.
24. Toate rapoartele enumerate la punctul 23 vor fi publicate pe pagina web oficială a CNA: www.cna.md.
25. Entitățile raportoare vor prezenta informațiile privind progresele înregistrate în realizarea acțiunilor din Plan, semestrial și anual, conform modelului anexat la prezenta Metodologie.
26. **Raportul de monitorizare (semestrial)** va fi redat în formă tabelară și va include informații relevante despre implementarea fiecărei acțiuni, conform termenilor și indicatorilor de monitorizare stabiliți în Planul de acțiuni. Raportul de monitorizare se întocmește de către Secretariatul Grupului de monitorizare.
27. **Raportul de progres (anual)** reprezintă o evaluare a gradului de realizare a acțiunilor din Program și Planului de acțiuni și include informații detaliate despre progresele înregistrate pentru fiecare acțiune, conform termenilor și indicatorilor de monitorizare stabiliți. Raportul de progres (anual) corespunde cerințelor de structură stabilite în Program și cuprinde obligatoriu următoarele elemente: sumar, introducere, constatări, concluzii și recomandări. Raportul de progres anual va conține și reflecții ale indicatorilor de impact alternativi expuse în sondajele naționale și internaționale, precum și în studiile de evaluare din domeniile de referință (anticorupție, transparență, integritate etc.). Raportul de progres anual se întocmește de către Secretariatul Grupului de monitorizare și se înaintează Grupului de monitorizare spre aprobare.
28. **Raportul de evaluare final** privind implementarea Programului reprezintă o estimare a gradului de realizare al întregului Program și se întocmește de Secretariatul Grupului de monitorizare, ulterior, prezentându-se Grupului de monitorizare spre aprobare. Modul de raportare aplicat la evaluarea finală este identică procedurii de raportare anuală.

Capitolul V. Dispoziții finale

29. Prezenta metodologie intră în vigoare de la data aprobării prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție și se publică pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție. Suplimentar, cu referire la prezenta metodologie se informează membrii Grupului de monitorizare, entitățile publice și alte categorii de subiecți responsabili de implementarea Programului.

Anexă

Model aplicat la etapa raportării semestriale/anuale

Obiectivul General I					
Obiectivul specific 1.1					
<i>Acțiunea</i>	<i>Instituții responsabile</i>	<i>Termenii de realizare</i>	<i>Costuri și sursa de finanțare</i>	<i>Indicatori de monitorizare</i>	<i>Progresul înregistrat (conform indicatorilor de monitorizare cu indicarea surselor de verificare)</i>
1.					
Dificultăți, riscuri sau deficiențe în realizarea acțiunii:					
2.					
Dificultăți, riscuri sau deficiențe în realizarea acțiunii:					
Obiectivul specific 1.2					
1.					
Dificultăți/riscuri în realizare per acțiune:					
2.					
Dificultăți, riscuri sau deficiențe în realizarea acțiunii:					
Concluzii și recomandări:					